

Negativa utsläpp - uppskalning och kommersialisering

Energimyndigheten välkomnar ansökningar till Industriklivet. Stöd kan sökas för pilot- och demonstrationsprojekt, förstudier samt investeringar som bidrar till att uppnå Industriklivets syfte inom området negativa utsläpp.

Innehåll

Innehåll	2
1 Om utlysningen	3
2 Viktiga datum	4
3 Vem kan söka?	4
4 Hur bedömer vi din ansökan?	5
5 Detta ska finnas med i ansökan	6
6 Så här ansöker du	6
7 Så mycket stöd kan en projektpart få	7
8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	8
9 Utlysningen är en del av Industrikivet	8
10 Om du har frågor	9
Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd	10
Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd	20

1 Om utlysningen

Utllysningen riktar sig till innovativa projekt med en tydlig koppling till implementering av ny teknik eller nya lösningar i kommersiell miljö. Projekten ska bidra till Industriklivets område negativa utsläpp.

Stöd inom utlysningen ges till projekt som kan bidra till permanenta negativa utsläpp genom avskiljning, transport och geologisk lagring av växthusgaser av biogent ursprung eller som tagits ut ur atmosfären. Stöd kan ges till hela värdekedjan.

Permanent negativa utsläpp uppnås exempelvis vid avskiljning och permanent lagring av koldioxid från förbränning av biobränslen, så kallad bio-CCS. I negativa utsläpp ingår inte användning av biogen koldioxid (bio-CCU) eller biokol.

Stöd inom utlysningen kan ges till projekt som avser projekttyperna: pilot- och demonstrationsprojekt, genomförbarhetsstudier inför pilot- och demonstrationsprojekt, studier inför investeringar och investeringar i kommersiella anläggningar, se beskrivning av projekttyperna nedan. Stöd till flera av dessa projekttyper i ett och samma projekt ges endast i undantagsfall. Om ett projekt består av flera steg (projekttyper) behöver det tydligt motiveras i ansökan. Stöd ges enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER), kommissionens förordning (EU) 2023/2831 (de minimis) eller i enlighet med Europeiska kommissionens beslut om godkännande av stöd enligt artikel 107.2 och 107.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Se bilaga 1 för ytterligare beskrivning av regler för olika typer av stöd.

Stöd till aktiviteter som avser industriell forskning enligt definitionen i GBER hänvisas till utlysningen ”Negativa utsläpp – forskning”.

Utllysningen avser stöd i form av bidrag. I denna utlysning finns totalt cirka 300 miljoner kronor tillgängliga för de projektparter som beviljas stöd. Budgeten fördelas över flera år och varierar över åren.

Genomförbarhetsstudier inför pilot- och demonstrationsprojekt

En genomförbarhetsstudie är en förberedande analys av projektets tekniska, ekonomiska och organisatoriska förutsättningar. Den omfattar exempelvis riskbedömningar, behov av utvecklingsinsatser och möjliga tekniska lösningar. Studien får endast avse analyser och utredningar som ligger till grund för ett eventuellt senare pilot- eller demonstrationsprojekt– inte utvecklings- eller investeringsaktiviteter. Aktiviteterna ska motsvara genomförbarhetsstudier enligt GBER artikel 25.

Pilot- och demonstrationsprojekt

Här avses projekt som syftar till att testa, validera och vidareutveckla nya lösningar i eller nära en verklig miljö. Projektet ligger nära marknaden men

handlar om att minska osäkerheter och visa att en teknik, metod eller process fungerar i praktiken. Aktiviteterna ska motsvara experimentell utveckling enligt GBER artikel 25.

Studier inför investeringar

Här avses utredningsarbete (analyser och studier) som görs innan ni bestämmer er för att genomföra en investering. Studier och konsulttjänster behöver ha ett direkt samband med en eventuell framtida investering, exempelvis förprojekteringsstudier (Front-End Engineering Design, FEED) och stöd ges enligt GBER artikel 49.

Investeringar i kommersiella anläggningar

Projekttypen avser investering i exempelvis utrustning, maskiner och infrastruktur för att användas kommersiellt. Här ingår alltså inte utrustning och infrastruktur för test- eller forskningsverksamhet. Stöd ges exempelvis genom GBER artikel 36 som avser investeringar som förbättrar miljöskyddet i den egna verksamheten inklusive utfasning av fossila bränslen och investeringar i avskiljning och transport av koldioxid.

2 Viktiga datum

Tidplan för inlämning av ansökan, beslut och projektperiod:

- Period för inlämning av ansökan: 12 mars 2026 till och med 29 april 2026
- Beslut planeras att fattas tidigast i juni 2026.
- Projektstart: Projektet bör starta under 2026. Om ett projekt startar senare än 2026 bör detta tydligt motiveras i ansökan.
Projektet kan starta och därmed ha stödberättigande kostnader tidigast från datumet när ansökan lämnas in. Observera att upparbetade kostnader innan beslut tas på egen risk. I händelse av ej beviljat stöd kommer kostnader som är upparbetade inte att ersättas.
- Projektet ska avslutas senast: 31 december 2033.

Ansökningar bedöms efter att ansökningsperioden har stängts och ingen prioritering görs avseende när under ansökningsperioden som ansökan har inkommit.

På Mina sidor heter utlysningen ”**Negativa utsläpp - uppskalning och kommersialisering**”.

3 Vem kan söka?

Utlysningen riktar sig i första hand till företag som vill skala upp och kommersialisera/implementera teknik och lösningar som bidrar till Industriklivets syfte inom området negativa utsläpp. Andra aktörer, såsom

universitet, högskolor och forskningsinstitut, kan delta i projektet och söka stöd om det är motiverat.

Ett exempel på målgrupp för utlysningen är företag inom bio-CCS värdekedjan, exempelvis företag med biogena utsläpp av växthusgaser inom massa- och pappersindustrin samt kraft- och fjärrvärmesektorn.

För projekt inom denna utlysning krävs att relevanta användare av resultaten deltar aktivt. Projekt där olika typer av aktörer, branscher och värdekedjor samverkar, där det är relevant för projektets genomförande, ses som positivt men är inte ett krav. Eftersom syftet med utlysningen är att driva projekt mot kommersialisering av nya tekniker och lösningar är det också viktigt att dessa parter har huvuddelen av projektets stödberättigande kostnader. I de fall där det anses motiverat att ha med organisationer med icke-ekonomisk verksamhet (så som universitet och högskolor eller forskningsinstitut) i projektet gäller att:

- Deltagande företag ska ha minst 85 % av projektets totala stödberättigande kostnader och icke-ekonomiska verksamheter kan därmed ha maximalt 15 % av stödberättigande kostnader.

Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

4 Hur bedömer vi din ansökan?

För att vara aktuell för stöd i denna utlysning ska projektet omfattas av Industriklivets område negativa utsläpp samt bidra till permanenta negativa utsläpp.

Projektet bedöms utifrån den information som finns i ansökan i relation till syftet med Industriklivet och nedanstående bedömningskriterier:

- **Potential till negativa växthusgasutsläpp** vid en framtida implementering av lösningen, vid kommersiell spridning eller som ett direkt eller indirekt resultat av projektet.
- **Nyhetsvärde och/eller innovationshöjd.** I vilken grad projektet bidrar med ny kunskap och/eller väsentligt förbättrade lösningar jämfört med dagens teknik-, system- och kunskapsläge i jämförelse med relevanta referenser (state-of-the-art). Bedömningen omfattar särskilt projektets betydelse för kommersiell uppskalning och tillämpning.
- **Näringslivs- och/eller samhällsnytta.** Nyttan med ett projekt, och dess resultat och effekter, är tydligt beskriven, väl underbyggd, och sannolik att realiseras inom rimlig tid samt når en målgrupp av relevans och betydelse.
- **Aktörskonstellation.** Projektgruppens sammansättning, inklusive relevanta deltagare från värdekedjan, och kompetens att genomföra projektet.

- **Genomförbarhet**, med tyngdpunkt på möjligheten att nå projektets mål sett till genomförande och förutsättningar, inklusive budget och tidplan. Här ingår även en bedömning av om projektet har tillräckliga finansiella resurser för att genomföras.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i **Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor**

(<https://www.energimyndigheten.se/491cfb/globalassets/sharepoint-dokument/process-dokument/publicerade-dokument/manual-for-forskningsansokningar-via-mina-sidor.pdf>).

- Bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV på max en A4-sida vardera.
- Bifoga eventuella figurer och bilder som du hänvisar till i texten. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.
- Bifoga bilagan ”Obligatorisk bilaga till ansökan” till din ansökan. Mallen till bilagan finns att ladda ner på utlysningssidan och ska bifogas som en Excel-fil. Underlag för utsläppsberäkningen behöver finnas och kan bifogas som en ytterligare bilaga. Det finns även en vägledning som kan hjälpa dig i arbetet med att redovisa ditt projekts potential till utsläppsminskningar och/eller negativa utsläpp. Vägledningen finns att ladda ner på utlysningssidan.
- Notera att du behöver ange ett Postgiro- eller Bankgironummer i din ansökan.

[Mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter.](#)

6 Så här ansöker du

Följ dessa steg för att underlätta handläggningen av din ansökan:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning, innovation och affärsutveckling” på **Mina sidor** för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om **behörighet att få företräda koordinatorn**, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. **Ansök om behörighet i god tid**,

eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när er ansökan om behörighet har godkänts.

- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning, innovation och affärsutveckling”, som du ska fylla i och skicka in.
- Ansökan ska i första hand skrivas på svenska och vara komplett när den lämnas in. Till ansökan ska en obligatorisk bilaga bifogas.

Lämna in ansökan senast den 29 april 2026 kl. 23.59. Vi lämnar support fram till kl. 16.00 samma dag.

7 Så mycket stöd kan en projektpart få

Projektets omfattning och högsta tillåtna stöd per projekt är beroende av projektets karaktär och vilka aktörer som söker stöd. Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet, medelstort (SMF) eller stort företag.
- vilken stödkategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

I den här utlysningen kan följande typer av stöd ges:

- Stöd till företag för forsknings- och innovationsprojekt inom GBER, se mer info i Bilaga 1.
- Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet, såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut.
- Stöd av mindre betydelse (de minimis).
- Stöd i enlighet med Europeiska kommissionens beslut om godkännande av stöd enligt artikel 107.2 och 107.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet se [Bilaga 1](#). Se också de [allmänna villkor](#) som gäller ansökningar som beviljas stöd.

8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning. Ansökan bedöms av Energimyndigheten som även kan komma att ta rekommendationer från externa experter i beaktande.

Observera att det inte är en fördel att skicka in en icke genomarbetad ansökan tidigt under ansökningsperioden då eventuell kompletterande information endast tas in om Energimyndigheten finner skäl för det. Ansökningar bedöms efter att ansökningsperioden har stängts och ingen prioritering görs avseende när under ansökningsperioden som ansökan har inkommit.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Energimyndigheten fattar beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då bedömningar enligt kriterierna listade under avsnitt 4 ”Hur bedömer vi din ansökan?”. Du får därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och skäl till beslutet.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av Industriklivet

Sveriges riksdag har antagit klimatmålet att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären 2045, och därefter uppnå negativa utsläpp. Stora och komplexa tekniksprång krävs inom flera industrier för att nå klimatmålet. För att stödja omställningen har regeringen beslutat om den långsiktiga satsningen Industriklivet.

Energimyndigheten fick genom Regleringsbrev för 2018 i uppdrag att ansvara för Industriklivet. Industriklivet omfattar åtgärder som bidrar till att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser samt andra växthusgasutsläpp såsom vissa förbränningsutsläpp och diffusa utsläpp kopplade

till processrelaterade utsläpp, strategiskt viktiga insatser inom industrin som bidrar till klimatomställningen i övriga samhället samt åtgärder som bidrar till permanenta negativa utsläpp av växthusgaser.

10 Om du har frågor

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen.

Tänk på att det brukar vara många som kontaktar oss sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan du inte räkna med att få hjälp och stöd.

Observera att ansökningar till denna utlysning sker i [Mina Sidor](#). Anvisningar för hur du går till väga finns i [Manual för forsknings-ansökningar via Mina sidor](#).

Vid frågor om utlysningens innehåll, kontakta Energimyndigheten via mejl industriklivet@energimyndigheten.se

För teknisk support och frågor om behörighet, kontakta registrator@energimyndigheten.se

Telefon: 016-544 20 00

Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd

Stöd inom Industriklivet i den här utlysningen kan lämnas till åtgärder som anges i kapitel I och i artiklarna 25, 36, 48, 49, 56, 56b och 56c i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014¹ (GBER). Stöd kan även lämnas till projekt enligt kommissionens förordning (EU) nr 2023/2831² ("de minimis") eller i enlighet med Europeiska kommissionens beslut om godkännande av stöd enligt artikel 107.2 och 107.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

De mest relevanta stöden inom Industriklivet för denna utlysning är följande artiklar i GBER:

- **Avsnitt 4, stöd till forskning, utveckling och innovation**
  - artikel 25: exempelvis pilot- och demonstrationsprojekt (experimentell utveckling) samt genomförbarhetsstudier inför pilot- och demonstrationsprojekt
- **Avsnitt 7, stöd till miljöskydd, exempelvis**
  - artikel 36: avser investeringsstöd till miljöskydd, inklusive utfasning av fossila bränslen
  - artikel 49: avser stöd till studier och konsulttjänster som har ett direkt samband med en eventuell framtida investering.

Nedan beskrivs några generella punkter samt hänvisas till artiklar i förordningarna ovan där mer detaljerade beskrivningar finns. Observera att denna bilaga inte är heltäckande och inte heller tar upp alla artiklar som är möjliga för stöd inom utlysningen. Urvalet har gjorts utifrån vanligt förekommande frågor och de artiklar som i dagsläget är mest aktuella.

1 Typer av stöd och stödnivåer som ges i den här utlysningen

Hur stort stöd ett företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Den maximala stödnivån som en projektpart kan få beror på vilken kategori (exempelvis förstudie, pilot- och demonstrationsprojekt eller investering) som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

De maximalt tillåtna stödnivåerna som en projektpart kan få framgår av Tabell 2 samt av de olika artiklarna i GBER. Ta gärna kontakt med oss på industriklivet@energimyndigheten.se om ni har frågor om vilken kategori ert projekt tillhör och aktuella stödnivåer.

¹ [Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#) av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 (EUT L 167, 30.6.2023, s. 1).

² [Kommissionens förordning \(EU\) nr 2023/2831](#) av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Definitioner av de vanligast förekommande kategorierna inom Industriklivet

Genomförbarhetsstudie inför pilot-/demonstrationsprojekt³

Genomförbarhetsstudier definieras i GBER som: *utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.*

Experimentell utveckling (inom ett pilot-/demonstrationsprojekt)⁴

Experimentell utveckling definieras i GBER som att *förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.*

Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.

Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Studier och konsulttjänster inför en eventuell framtida investering

Ni kan få stöd för kostnader för de studier eller konsulttjänster som har ett direkt samband med investeringar för miljöskydd enligt artikel 49 i GBER. Med investeringar för miljöskydd avses investeringar som beskrivs i avsnitt 7 i GBER och där investeringen uppfyller Industriklivets syfte.

Investering

Ni kan få stöd för kostnader i samband med investeringar i kommersiella anläggningar enligt nedanstående artiklar i GBER:

- Artikel 36, Investeringstöd till miljöskydd, inklusive utfasning av fossila bränslen

³ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 2 punkt 87

⁴ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 2 punkt 86

- Artikel 48, Investeringsstöd till energiinfrastruktur
- Artikel 56, Investeringsstöd till lokal infrastruktur
- Artikel 56b, Stöd till kusthamnar
- Artikel 56c, Stöd till inlandshamnar

2 Villkor för stöd enligt GBER avsnitt 4

Nedan ges en översiktlig beskrivning av villkor för stöd genom GBER avsnitt 4 artikel 25 om stöd till forskning, utveckling och innovation. För en fullständig beskrivning se GBER.

2.1 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt enligt GBER artikel 25

Hur stort stöd ett företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I de flesta fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna.

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 4 § förordningen (2017:1319) om statligt stöd till åtgärder som bidrar till industrins klimatomställning. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i GBER.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

I artikel 25 i GBER finns närmare beskrivningar av stödberättigande kostnader om de projektaktiviteter ni söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt samma artikel. Där beskrivs t.ex. vad som gäller för personalkostnader och kostnader för utrustning.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) får ta upp faktiska **indirekta kostnader**, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i kategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken kategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika kategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i GBER. Under rubrik 1 ovan beskrivs de olika kategorierna. Av Tabell 2 framgår de maximala stödnivåerna.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste hänsyn tas till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i GBER.

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om projektparten är ett litet eller medelstort företag kan stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i GBER.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till GBER. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*⁵. Vid bedömning av ett företags storlek måste hänsyn tas till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se Tabell 1. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till GBER.

Tabell 1. Definition av företagets storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Litet företag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstort företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stort företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I

⁵ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida [Användarhandledning om definitionen av SMF-företag - Publications Office of the EU](#)

till GBER samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 2. Översikt maximala stödnivåer

Kategori	Litet företag	Medelstort företag	Stort företag	Tröskelvärde för notifiering*
Genomförbarhetsstudie ⁶	70 %	60 %	50 %	8,25 MEUR
Experimentell utveckling ⁷	45 %	35 %	25 %	25 MEUR

*) Anmälan till och godkännande från EU-kommissionen krävs för projekt där stödet till respektive projektpart överstiger dessa nivåer.

Icke-ekonomisk verksamhet, till exempel universitet och forskningsinstitut, har möjlighet till 100 % stöd oavsett projektkategori, se avsnitt 2.2 nedan.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas till företag när projektet utgör ett faktiskt samarbete mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör faktiskt samarbete kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av projektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigande kostnaderna.

⁶ Enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 25

⁷ Enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 artikel 25

2.2 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet.

För att kunna erhålla stöd måste projektet uppfylla villkoren i tillämplig artikel i GBER. Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande aktörer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
  - forskningsorganisationer som är
    - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
    - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
  - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning.

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoren i avsnittet *2.1 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt enligt GBER artikel 25* ovan.

3 Villkor för stöd enligt GBER avsnitt 7, 13 och 15

Nedan ges en översiktlig beskrivning av villkor för stöd genom GBER avsnitt 7, 13 och 15 om stöd till investeringar. Varje artikel har unika villkor varför det är viktigt att läsa på om förutsättningarna för det stöd ni avser att söka.

3.1 Stöd till företag för projekt enligt GBER avsnitt 7, 13 och 15

Hur stort stöd ett företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I de flesta fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna.

Stöd för projekt lämnas till företag enligt 4 § förordningen (2017:1319) om statligt stöd till åtgärder som bidrar till industrins klimatomställning. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i tillämplig artikel i GBER.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Vilka kostnader som utgör de stödberättigande kostnaderna för ett projekt framgår av respektive artikel i GBER.

Indirekta kostnader är, för stöd enligt avsnitt 7, 13 och 15 i GBER, **inte** en stödberättigande kostnad.

Projektaktiviteterna delas in i kategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken kategori (som exempelvis studier inför investering eller investering) som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika kategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för ett projekt framgår av respektive artikel i GBER. Under rubrik 1 ovan beskrivs de olika kategorierna. Av Tabell 4 framgår de maximala stödnivåerna.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt, kommunalt stöd eller stöd från EU), måste hänsyn tas till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i GBER.

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för ett projekt beror också på företagets storlek. Om projektparten är ett litet eller medelstort företag kan stödnivån i vissa fall höjas med 20 respektive 10 procentenheter, se respektive artikel i avsnitt 7 i GBER.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till GBER. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*⁸. Vid bedömning av ett företags storlek måste hänsyn tas till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider

⁸ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida [Användarhandledning om definitionen av SMF-företag - Publications Office of the EU](#)

gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se Tabell 3. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till GBER.

Tabell 3. Definition av företagens storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning eller balansomslutning**
Litet företag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstort företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stort företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till GBER samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för projekt enligt avsnitt 7.

Tabell 4. Översikt maximala stödnivåer

Typ av projekt	Litet företag	Medelstort företag	Stort företag	Tröskelvärde för notifiering*
Studie inför investering ⁹	70 %	60 %	50 %	30 MEUR
Investering ¹⁰	**	**	**	**

*) Anmälan till och godkännande från EU-kommissionen krävs för projekt där stödet till respektive projektpart överstiger dessa nivåer.

**) Stödnivåer och tröskelvärde varierar beroende på vilken artikel i GBER som avses.

Stöd till högskolor, universitet och forskningsinstitut ges enligt samma förutsättningar som för ett företag för stöd till projekt genom avsnitt 7.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Tillägg till stödnivåerna, t.ex. för små och medelstora företag eller investeringar i utpekade stödområden kan vara möjligt, se vad som gäller i respektive artikel i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

4 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (så kallat de minimis-stöd) enligt 3 § andra punkten i förordningen (2017:1319). För att stöd

⁹ Enligt GBER artikel 49, studier och konsulttjänster som har ett direkt samband med en eventuell framtida investering

¹⁰ Enligt GBER artikel 36, 48, 56, 56b och 56c

av mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver det sökande företaget uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EU) 2023/2831¹¹ av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Stöd av mindre betydelse kan som huvudregel lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 300 000 euro under en period av tre år.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om företaget ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse får inte lämnas till företag som är verksamma inom primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter¹² eller inom primärproduktion av jordbruksprodukter¹³. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ett företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare (stat, region eller kommun) under den aktuella treårsperioden räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där företaget anger allt annat stöd av mindre betydelse som det har erhållit de tre senaste åren.

5 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan finansiera ditt företags kostnader genom så kallade egeninsatser (även kallat in kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra

¹¹ Kommissionens förordning (EU) nr 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 2023/2831, 15.12.2023, s. 1).

¹² Med "fiskeri och vattenbruksprodukter" avses produkter som definieras i artikel 5 a och b i förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter" avses all verksamhet i samband med fiskeri, uppfödning eller odling av vattenorganismer, samt uppgifter som måste utföras vid vattenbruksanläggningen eller ombord för att förbereda djur eller växter för försäljning i första ledet, inbegripet rensning, fileande eller infrysning, och försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare.

¹³ Med "jordbruksprodukter" avses produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av jordbruksprodukter" avses produktionen av produkter från jorden och från uppfödning, som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur.

aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad GBER kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

5.1 Finansiering genom andra offentliga medel

Med offentliga medel menas statliga, regionala eller kommunala medel. Det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader får inte överskrida de högsta tillåtna stödnivåerna eller beloppen som följer av tillämpliga EU-regler, om ett företag får finansiering med offentliga medel både från Energimyndigheten och annan offentlig aktör.¹⁴ Du måste därför meddela till Energimyndigheten om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som du ansöker stöd för från Energimyndigheten.

Detsamma gäller för det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden).¹⁵

Markera stödet som offentlig finansiering i ansökningsformuläret om en projektpart har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, eller om ni har tagit emot centralt förvaltat unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten.

6 Stöd till internationella aktörer

Energimyndigheten är restriktiv med att ge medel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå Industrilivets syfte.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

---

¹⁴ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

¹⁵ 8 Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER).

Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. För aktuella allmänna villkor se [allmanna-villkor-for-stod_forskning-innovation-affarsutveckling.pdf](#)